

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/146/2019
Identifikačné číslo spisu: 3714203440
Dátum vydania rozhodnutia: 13.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3714203440.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ S. Š., bytom N. D., I. XXXX/XX-XX, 2/ E. V., bytom N. Č.. XXX, 3/ U. Š., bytom I. Č.. XX, 4/ K. Š., bytom N. N. Č.. XX, 5/ S. Š., bytom N. D., H. XXXX/XXX, 6/ H. J., bytom N. D., W. XXXX/XX-X, 7/ S. J., bytom T., P. Č.. XXXX, 8/ Q. J., bytom N. Č.. XXX, 9/ K. J., bytom N. Č.. XXX, 10/ N.. O. U., bytom N. Č.. XXX, 11/ N.. K. J., bytom N. Č.. XXX, 12/ J. N., bytom D. R. D., X. O. XXX/XX, 13/ Š. J., bytom N. Č.. XXX, 14/ L. Š., bytom N. Č.. XXX a 15/ W.É. D., bytom T. R. C., A. XXX, zastúpených advokátom JUDr. Milošom Barbušom, Advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Štúrova 13, P. O. Box 154, proti žalovanému W. Š., bytom N. Č.. XXX, zastúpenom JUDr. Alžbetou Skočdopolovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Alexandra Rudnaya 23, o určenie, že poručiteľ bol ku dňu smrti podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3C 66/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 31. októbra 2018 sp. zn. 17 Co 130/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia 1/ až 15/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 25. novembra 2015 č. k. 3 C 66/2014-229 v časti vyhovel žalobe a určil, že poručiteľ S. Š. bol ku dňu svojej smrti XX.X.XXXX podielovým spoluvlastníkom bližšie označeného pozemku, a to v podiele 1/16. Vo zvyšku pripadajúcom na ďalší spoluvlastnícky podiel žalobu zamietol a žalovaného zaviazal k náhrade trov konania v prospech žalobcov.

1.1. Vyhovujúce rozhodnutie súd odôvodnil zistením, že predmetné pozemky vznikli z pôvodnej komasačnej parcely č. XXXX zapísanej na komasačnom hárku XXXXX, a to v podiele 1/16 aj na poručiteľa. V dedičskom konaní po poručiteľovi tento podiel prejednaný nebol. Súčasne nebolo preukázané, že by za života poručiteľa došlo k reálnej delbe predmetných pozemkov a preukázaný nebol

ani iný dôvod, pre ktorý by poručiteľ nebol ku dňu svojej smrti spoluvlastníkom predmetných pozemkov. Preto súd prvej inštancie žalobe v uvedenej časti vyhovel. Námietky žalovaného týkajúce sa okolností, ktoré nastali po smrti poručiteľa (vydržanie) súd nepovažoval za významné z hľadiska predmetu sporu, pretože požadované určenie sa vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa a neskorší vývoj veci naň preto nemá vplyv.

1.2. Ohľadom iného spoluvlastníckeho podielu na predmetných nehnuteľnostiach (1/48), o ktorom žalobcovia tiež tvrdili, že patril v čase smrti poručiteľovi súd prvej inštancie žalobu zamietol, pretože pri tomto podiele vlastnícke právo poručiteľa preukázané nemal.

1.3. O trovách konania rozhodol podľa vtedy platného § 142 ods. 2 OSP a čiastočne úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania v rozsahu 50 %.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 31. októbra 2018 sp. zn. 17 Co 130/2016 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a o trovách konania potvrdil a vyslovil, že žalobcovia majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd ďalej uviedol, že preskúmaním veci zistil, že v konaní došlo k viacerým namietaným procesným pochybeniam. Žiadne z nich však nemá dopad na vecnú správnosť rozhodnutia vo veci. Súd prvej inštancie skutočne nesprávne pripustil vstup Ľ. Š. a maloletého W.H. D. do konania na miesto dovtedajšieho žalobcu 7/, keďže ako správne uvádza žalovaná strana, žalobca 7/ nikdy nebol účastníkom konania, pretože zomrel pred jeho začiatkom. Procesne správne malo byť v danom prípade rozhodnuté o pristúpení menovaných. Jedná sa teda o formu rozhodnutia o účastníctve. Uvedené pochybenie však nič nemení na skutočnosti, že od rozhodnutia súdu prvej inštancie o pripustení vstupu do konania boli menovaní dedičia poručiteľa účastníkmi konania a boli nimi aj v čase rozhodnutia vo veci. Z hľadiska ich riadnej účasti je najpodstatnejší ich súhlas s vystupovaním v spore. Nevyhnutná podmienka účasti všetkých dedičov poručiteľa v konaní tak bola splnená, i keď sa Ľ. Š. a maloletý W.É. D. stali účastníkmi konania na základe formálne nesprávneho procesného postupu súdu.

2.2. Obdobne pochybenie spočívajúce v absentujúcom súhlase súdu so žalobou maloletého W. D. nemalo dopad na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. I keď bol maloletý riadne zastúpený svojím zákonným zástupcom, nie je podanie žaloby bežnou vecou, a v zmysle § 28 Občianskeho zákonníka (OZ) vyžadovalo schválenie súdu. Ani tu sa však nejedná o pochybenie s dopadom na správnosť rozhodnutia vo veci. Vzhľadom na to, že v konaní o určenie vlastníctva poručiteľa ku dňu jeho smrti, je účastníctvo všetkých dedičov v konaní nevyhnutnou podmienkou úspešnosti žaloby, bolo by dôsledkom prípadného neschválenia podania žaloby maloletým iba to, že žalujúci dedičia by takéhoto dediča označili ako účastníka na druhej strane sporu, teda ako žalovaného. Účasti v spore by sa tak maloletý nevyhol a za tejto situácie sa podmienka schválenia žaloby maloletého z hľadiska prípustnosti konania o nej javí ako nadbytočná. Obdobné platí aj v prípade žalobkyne 3/ obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, inak riadne zastúpenej súdom ustanoveným opatrovníkom splnomocňujúcim v konaní advokáta.

2.3. Podľa názoru odvolacieho súdu nebol žalovaným dôvodne namietaný ani nedostatok naliehavého právneho záujmu podľa vtedy platného ustanovenia § 80 písm. c/ OSP (§ 137 písm. c/ CSP), pokiaľ mal spočívať v absencii úplného vyriešenia právnych vzťahov k zostatku pôvodnej parcely č. XXXX. Je zrejmé, že pôvodná parcela č. XXXX predstavuje v súčasnosti viaceré parcely evidované v KN. Každá zo súčasných parciel tak predstavuje samostatný predmet právnych vzťahov, samostatnú nehnuteľnú vec (§ 118 a § 119 OZ), čo umožňuje riešiť otázku právnych vzťahov k nim samostatne bez ohľadu na zvyšné pozemky v minulosti tvoriace jednu pôvodnú parcelu č. XXXX. Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení tak v uvedenej námietke žalovaného nespočíva.

Žalovaný tiež nedôvodne namieta, že novovzniknuté sporné parcely XXXX/X a XXXX nie sú vytvorené z pôvodnej parcely č. XXXX. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemohlo byť na prekážku ani to, že ku dňu smrti poručiteľa žalované parcely neexistovali. Ako pozemky, teda časti zemského povrchu existovali, iba boli inak označené.

2.4. Čo sa týka správnosti rozhodnutia vo veci, je odvolanie žalovaného založené na dvoch okruhoch namietaných skutočností. Jednak sú to okolnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa (ROEP, vydržanie), ku ktorým súd prvej inštancie prijal záver, že z hľadiska petitu žaloby určujúceho vlastníctvo ku dňu smrti poručiteľa (28.07.1955) sú tieto okolnosti bez významu. Odvolací súd sa s týmto právnym záverom stotožňuje. Pre rozhodnutie o žalobe, ktorou sa žiada určiť vlastnícke právo ku dňu smrti poručiteľa nemôžu byť významné okolnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa, pretože nemohli mať

žiaden dopad na jeho vlastníctvo. Určenie, že porúčiteľ bol ku dňu smrti vlastníkom veci totiž neznamená, že ním v súčasnosti je automaticky jeho dedič. Po smrti porúčiteľa môže dôjsť ku skutočnostiam, ktoré budú svedčiť v prospech vlastníctva inej osoby a vylučovať vlastnícke právo dediča, typicky k vydržaniu. Pre záver o existencii práva porúčiteľa ku dňu jeho smrti sú však tieto skutočnosti bez významu a v konaní o určení vlastníctva ku dňu smrti porúčiteľa na ne nemožno prihliadať. Rovnaký záver vyplýva z rozhodnutia NS ČR vo veci 22Cdo 1445/2004. Tvrdenia o vydržaní a dopadoch ROEP na danú vec tak boli v konaní bez významu.

2.5. Žalovaný rovnako uvádzal, že pred smrťou porúčiteľa došlo k reálnej del'be. Jej existencia by v prípade preukázania skutočne vylučovala možnosť určenia spoluvlastníckeho práva porúčiteľa k pozemku. Žalovaný v tomto smere namieta nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie. Tie sú však ťažiskovo založené na obsahu spisu o predchádzajúcom spore účastníkov, v ktorom ako svedkovia vypovedali viaceré osoby znalé miestnych pomerov. Pokiaľ z uvedeného súd prvej inštancie dôvodil, že pred smrťou porúčiteľa k reálnej del'be nedošlo, nemožno jeho skutkovému zisteniu nič vyčítať a toto zodpovedá vykonaným dôkazom. Na správnosti záveru o neexistencii reálnej del'by nič nemení ani rozsah pozemkového vlastníctva, ktorého vydržanie si dali osvedčiť právni predchodcovia strán sporu, pretože oproti uvedeným výpovediam sa jedná len o nepriame súvislosti, ktoré však môžu mať základ aj v úplne iných skutočnostiach, ako v reálnej del'be. Rovnako potvrdenie obce nemá tak priamu výpovednú hodnotu, ako uvedené výpovede osôb žijúcich na danom mieste. Existenciu minulej reálnej del'by nemožno dôvodiť ani zo skutočnosti, že žalobcovia (časť z nich) žiadali v predchádzajúcom súdnom konaní, zriadiť vecné bremeno práva prechodu a prejazdu cez sporné parcely v súčasnosti vedené na žalovaného. Z uvedeného postupu žalobcov nemožno bez ďalšieho dovodiť ich vedomosť o danosti práva žalovaného, pretože nimi zvolená forma riešenia prístupu k ich nehnuteľnostiam mohla rovnako vychádzať aj zo snahy čo najefektívnejšie dosiahnuť požadovaný prístup k ich nehnuteľnostiam pri súčasnej vedomosti o existencii spoluvlastníckeho práva ich právneho predchodcu.

2.6. Napokon odvolací súd nezistil pochybenie súdu prvej inštancie ani pri rozhodnutí o trovách konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, podal dovolanie žalovaný, prípustnosť ktorého vyvodzoval takto:

3.1. Podľa § 420 písm. b/ CSP, „pretože ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu“. V tejto súvislosti žalovaný namietal, že v žalobe pôvodne označený žalobca 7/ E. Š., nar. X.X.XXXX zomrel XX.X.XXXX a žaloba je z 31.3.2014, teda žalobca 7/ zomrel ešte pred začatím konania, pričom smrťou zanikla jeho hmotnoprávna, ako aj procesná spôsobilosť.

3.2. Podľa § 420 písm. c/ CSP, „pretože strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník“ a tým v oboch prípadoch „v konaní došlo k vade uvedenej v cit. ust. v zmysle § 431 CSP“. V tejto súvislosti žalovaný namietal, že a/ mu nebolo doručené podanie strany žalobcov z 18.11.2014, ktorým žiadali, aby súd prvej inštancie pripustil vstup do konania na strane žalobcov E.Š. Š., nar. X.XX.XXXX a mal. W. D., nar. X.XX.XXXX, ktorí boli dedičmi žalobcu 7/ a súhlasili so vstupom do konania. Súd prvej inštancie uznesením zo 4.12.2014 č. k. 3C 66/2014-102 pripustil vstup ďalším účastníkom. Nedoručením podania z 18.11.2014 strane žalovaného jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, b/ neboli splnené podmienky na zmenu žalobcov podľa § 80 CSP, keďže v žalobe označený žalobca 7/ zomrel ešte pred začatím konania, kedy nastala aj rozhodujúca právna skutočnosť. V tejto súvislosti poukázal aj na judikát R 45/2003,

c/ maloletý žalobca 15/ mal iba obmedzenú procesnú spôsobilosť a preto jeho úkony (vstup do konania a splnomocnenie právneho zástupcu) mali byť schválené súdom. Rovnako žalobkyňa 3/ má obmedzenú spôsobilosť na právne úkony a nemôže pred súdom samostatne konať a

d/ v danom prípade neboli splnené podmienky konania, a to účastníctvo všetkých dedičov v konaní (§ 77 CSP, resp. § 90 OSP), keďže voči žalobcovi 7/ malo byť konanie zastavené, a teda jeho práva nemohli prejsť po začatí konania na žalobcov 14/ a 15/ a pretože súd nedal súhlas na vstup do konania u mal. žalobcu 17 a žalobkyne 3/, ktorá mala obmedzenú spôsobilosť na právne úkony,

3.3. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. V tejto súvislosti žalovaný nesúhlasil s právnym názorom odvolacieho súdu, že okolnosti, ktoré nastali po smrti porúčiteľa (ROEP, vydržanie) nie sú právne významné pre rozhodnutie o žalobe na určenie vlastníctva ku dňu smrti porúčiteľa, pretože nemohli mať žiaden dopad na jeho vlastníctvo („nemôžu byť významné okolnosti, ktoré nastali po smrti porúčiteľa,

pretože nemohli mať žiaden dopad na jeho vlastníctvo“), ktorý právny názor je prekonaný neskoršou judikatúrou najvyššieho súdu, ako aj rozhodnutiami Ústavného súdu SR. V tomto ohľade poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 47/2012 a rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 151/2016 (ktorý sa vymedzil k R 32/2011 a predchádzajúcim rozhodnutiam najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 154/2010 a 3 Cdo 29/2010, pozn.), sp. zn. I. ÚS 549/2015.

3.4. Žalovaný v neposlednom rade uviedol, že predmetom konania je v poradí už štvrtá žaloba týkajúca sa nehnuteľností, pričom v troch predchádzajúcich konaniach boli navrhovatelia neúspešní. Zároveň navrhol, aby dovolací súd napadnuté odvolacie rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konania, alebo aby ho zmenil tak, že návrh navrhovateľov zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Žalobcovia sa k dovolaniu žalovaného vyjadrili podaním zo 4. marca 2019, v ktorom žiadali dovolací súd, aby dovolanie žalovaného odmietol a zaviazal ho k úhrade dovolacích trov.

4.1. K dovolaniu žalovaného podľa § 420 písm. b/ CSP v podstatnom uviedli, že «konanie o nárokoch žalobcu v 7. rade bolo zastavené pre neodstrániteľnú vadu konania (zomrel pred podaním žaloby) ... ak účastník konania zomrel a konanie bolo zastavené, nie je možné, aby na miesto „neexistujúceho účastníka konania“ niekto vstúpil, alebo došlo k jeho zámene, teda nie je možné použiť § 92 ods. 2,3 ... v konkrétnom prípade do konania neboli pripustení právni nástupcovia po žalobcovi v 7. rade, keďže konanie voči nemu bolo zastavené, ale boli pripustení do konania právni nástupcovia po nebohom poručiteľovi S. Š., ktorého sa týka predmet sporu ... teda nikto nevstúpil do konania namiesto neexistujúceho účastníka konania, ale do konania boli pripustení a vstúpili len tí, ktorí prichádzajú do úvahy ako dedičia (žijúci dedičia) po nebohom S. Š., ktorého sa týka predmet sporu ... nikto netvrdil ani netvrdí, že došlo k prechodu práv a povinností žalobcu v 7. rade na pripustených žalobcov, nakoľko takáto skutočnosť nie je uvedená v žiadnom súdnom rozhodnutí, a to ani v rozhodnutí o pripustení ďalších účastníkov na strane navrhovateľov“. V neposlednom rade žalobcovia nesúhlasili ani s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého mal súd prvej inštancie nesprávne pripustiť vstup nových žalobcov na miesto dovtedajšieho žalobcu 7/ [pozri bod 2(i)]. Podľa názoru odvolacieho súdu správne malo byť rozhodnuté (iba) o pristúpení menovaných. Podľa žalobcov súd prvej inštancie nerozhodol o pripustení ďalších účastníkov do konania namiesto dovtedajšieho žalobcu 7/, ale o ich pripustení podľa § 92 ods. 1 OSP.

4.2. K dovolaniu podľa § 420 písm. c/ CSP žalobcovia uviedli, že žalobca 15/ bol síce v čase podania žaloby maloletým, ale jeho plnú moc na zastupovanie v konaní podpísala jeho matka ako zákonná zástupkyňa (§ 22 OSP). Podľa ich názoru v okolnostiach danej veci udelenie plnej moci na podanie žaloby a zastupovanie maloletého v predmetnom konaní jeho zákonnou zástupkyňou, s ohľadom na predmet sporu, nepodlieha schváleniu súdu podľa § 28 OZ („Ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu“). Rozhodnutie súdu v konaní o určení, že do dedičstva po poručiteľovi patrí určitý majetok má deklaratórnu (nie konštitutívnu) povahu. Ani jej prípadným vyhovením nie je určené, kto je jej súčasným vlastníkom; jej význam je teda len v tom, že vec, o ktorú ide, bude prejednaná v dedičskom konaní. Takéto rozhodnutie preto nebude zakladať, meniť, alebo zrušovať práva a povinnosti vo vzťahu k majetku maloletého účastníka, a teda nejedná sa o nakladanie s majetkom maloletého. Uvedená argumentácia platí aj v prípade žalobkyne 3/, ktorá má obmedzenú spôsobilosť na právne úkony, keďže v danej veci nejde o právny úkon, ale len procesný úkon. Aj v jej prípade musí ísť o prípad nakladania s existujúcim majetkom za osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony, napr. predaj bytu, príjem z výnosu majetku a iné. Preto nie je naplnený ani dovolací dôvod podľa § 420 písm. c/ CSP.

4.3. K dovolaniu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP žalobcovia uviedli, že dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je prípustné, nakoľko odvolací súd vychádzal z názoru vysloveného najvyšším súdom v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 154/2010. Neprichádza do úvahy ani dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP vzhľadom na to, že v prípade žalovaného neboli na základe nižšími súdmi zisteného skutočného stavu veci naplnené podmienky pre vydržanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 „CSP“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné

predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ a f/ CSP).

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (písm. a), ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (písm. b), strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník (písm. c), v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (písm. d), rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (písm. e), alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. f).

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti (bod 3.1. a 3.2.).

13. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

15. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

16. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. b/ CSP

17. Žalovaný v dovolaní namietal (bod 3.1), že „ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu“. V tejto súvislosti žalovaný tvrdil, že v žalobe pôvodne označený žalobca 7/ E.Š. Š., nar. X.X.XXXX zomrel XX.X.XXXX a žaloba je z 31.3.2014, teda žalobca 7/ zomrel ešte pred začatím konania, pričom smrťou zanikla jeho hmotnoprávna ako aj procesná spôsobilosť.

18. Podmienkou, aby niekto mohol byť stranou v civilnom procese je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosťou byť stranou v konaní znamená spôsobilosť subjektu mať procesné práva a povinnosti. Ide teda o procesnú subjektivitu. Civilný sporový poriadok v § 61 (predtým § 19 OSP) stanovuje, že procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Odkazuje teda na hmotné právo. Vo všetkých civilných sporových konaniach majú procesnú subjektivitu tí, ktorí majú všeobecnú spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva, teda všeobecnú hmotnoprávnu subjektivitu. Podľa § 7 ods. 1 a 2 veta prvá Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

19. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že pôvodný žalobca 7/ E. Š., nar. X.X.XXXX pravdepodobne ešte pred začatím konania zomrel, v dôsledku ktorej skutočnosti súd prvej inštancie uznesením z 10. novembra 2014 konanie o návrhu žalobcu 7/ zastavil. Poukázal pritom na ustanovenie 103 a § 104 OSP. Nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu prestal byť pôvodný žalobca 7/ aj z formálneho hľadiska účastníkom tohto konania a nebol ním ani v čase rozhodovania oboch nižších súdov.

20. Keďže v súvislosti s ostatnými účastníkmi konania (žalobcovia 1/ až 15/ a žalovaný) namietaná zmätočnosť nebola zistená, dovolací súd konštatuje, že dovolací dôvod, ktorý dovolateľ uplatnil podľa ustanovenia § 420 písm. b/ CSP, teda že ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, nie je daný.

Dovolanie podľa § 420 písm. c/ CSP

21. Žalovaný v dovolaní tiež namietal, že „strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník“ (bod 3.2.). V tejto súvislosti v podstatnom poukazoval najmä na žalobcov 3/ a 15/, pričom v prípade žalobkyne 3/ išlo o osobu, ktorá mala obmedzenú spôsobilosť na právne úkony (z obsahu spisu vyplýva, že bola rozsudkom prvostupňového súdu z 2. apríla 1979 pozbavená spôsobilosťou na právne úkony - č.l. 97 spisu, pozn.) a v prípade žalobcu 15/ išlo o maloletého účastníka konania (v čase rozhodovania odvolacieho súdu už dosiahol plnoletosť, pozn.). Ani dôvod zmätočnosti vyplývajúcej z dovolania podľa § 420 písm. c/ CSP najvyšší súd nezistil.

22. Od procesnej subjektivity treba rozlišovať procesnú spôsobilosť, teda spôsobilosť samostatne pred súdom konať ako strana sporu. Každému patrí v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. V prípade fyzickej osoby vzniká procesná spôsobilosť v plnom rozsahu v zásade plnoletosťou; skôr iba uzavretím manželstva. Procesná spôsobilosť môže byť limitovaná aj rozhodnutím súdu o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony. Nedostatok procesnej spôsobilosti strany sporu je odstrániteľný. Ak je stranou fyzická osoba, súd postupuje podľa § 69 až 71 vhodným opatrením, a to ustanovením zástupcu či procesného opatrovníka (§ 26, 27, 30 OZ).

23. Žalobkyňa 3/, bola v konaní riadne zastúpená opatrovníkom - Centrom sociálnych služieb - SLOVEN, Slávnica č. 68 (č.l. 97 spisu), ktorý následne splnomocnil právneho zástupcu žalobcov na podanie žaloby a jej zastupovanie v tomto konaní (č.l. 96 spisu). Rovnako žalobcu 3/ riadne zastupovala jeho zákonná zástupkyňa (matka), ktorá rovnako splnomocnila právneho zástupcu žalobcov na podanie žaloby a jeho zastupovanie (č.l. 95 spisu). Na základe zisteného u oboch žalobcov (3/ a 15/) konal za nich zákonný zástupca, resp. procesný opatrovník, na základe čoho sa nenaplnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. c/ CSP.

24. Pokiaľ dovolateľ v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. c/ CSP namietal aj iné skutočnosti (nedoručenie podania žalobcov z 18.11.2014, nesplnenie podmienok na zmenu žalobcov podľa § 80 CSP, neschválenie úkonov žalobcov 3/ a 15/ súdom a nesplnenie podmienky núteného spoločenstva všetkých subjektov právneho vzťahu) tieto prima facie nepredstavujú zmätočnosť podľa § 420 písm. c/ CSP, pod ktorú ich podriadila dovolacia strana, kvalifikovane zastúpená advokátkou. Už len z tohto dôvodu sa nemohol dovolací súd uvedenými námietkami zaoberať (§ 440 CSP).

25. Napriek vyššie uvedenému najvyšší súd aspoň v krátkosti inštruktívne reaguje aj na ďalšie námietky žalovaného uvedené v bode 3.2. písm. a/, b/, c/ a d/.

25.1. Žalovaný namietal, že mu nebolo doručené podanie strany žalobcov z 18.11.2014, ktorým žiadali, aby súd prvej inštancie pripustil vstup do konania na strane žalobcov E. Š., nar. X.XX.XXXX a mal. W. D., nar. X.XX.XXXX. Nedoručením tohto podania mala byť strane žalovaného odňatá možnosť konať pred súdom. Je pravdou, že súd prvej inštancie uvedené podanie strane žalovaného nedoručil, avšak uvedené pochybenie nie je same o sebe spôsobilé porušiť právo na spravodlivý proces. Uvedeným podaním sa domáhala strana žalobcov o vstup ďalších účastníkov do konania na strane žalobcov, a to v záujme zabezpečenia podmienok núteného spoločenstva účastníkov právneho vzťahu [všetkých účastníkov konania o dedičstve (§ 78 CSP, resp. § 91 ods. 2 OSP)]. Nositeľom dispozičnej legitímácie na podanie takéhoto návrhu je iba strana žalobcu a súd pri svojom rozhodovaní o takomto návrhu vyžaduje (iba) súhlas vstupujúceho účastníka; súhlas žalovanej strany sa teda nevyžaduje. Pokiaľ pôjde o prípad núteného spoločenstva (ako v tomto prípade), spravidla nie je dôvod k tomu, aby súd pristúpenie ďalšieho účastníka nepripustil. Súd prvého stupňa uznesením zo 4. decembra 2014 č.k. 3 C 66/2014-102 právne argumentujúc § 92 ods. 1 OSP pripustil vstup do konania terajších žalobcov 14/ a 15/, proti ktorému rozhodnutiu sa žalovaný odvolal. V rámci podaného odvolania žalovaný namietal aj skutočnosť, že mu nebolo doručené podanie žalobcov z 18.11.2014. Odvolací súd uznesením zo 14. mája 2015 sp. zn. 4 Co17/2015, 4 Co 29/2015 odvolanie žalovaného odmietol z dôvodu, že žalovaný nie je oprávnenou osobou na podanie tohto opravného prostriedku. Vychádzal pritom z názoru, že takýmto rozhodnutím nebola spôsobená ujma na jeho právach. Zhrňujúc zistené skutočnosti možno urobiť záver, že nedoručením návrhu z 18.11.2014 strane žalovaného nebola spôsobená ujma na jeho právach; ak s týmto záverom strana žalovaného nesúhlasila, mala/mohla podať dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu zo 14. mája 2015, a to o to viac, že v rámci odvolania namietala aj nedoručenie podania žalobcov z 18.11.2014, čo neurobila.

25.2. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že v danej veci neboli splnené podmienky na zmenu účastníkov podľa § 80 CSP, keďže pôvodný žalobca 7/ zomrel ešte pred začatím konania (bod 3.2. písm. b/) najvyšší súd dodáva, že súd prvej inštancie nerozhodoval o terajších žalobcoch 14/ a 15 podľa § 92 ods. 2,3 OSP (teraz 80 CSP), ale podľa § 92 ods. 1 OSP (teraz § 79 CSP), ktorá skutočnosť celkom zjavne vyplýva z výroku tohto rozhodnutia („Súd pripúšťa, aby do konania na strane navrhovateľov ako ďalší účastníci

vstúpili E. Š. ... a W. D....“), ako aj z jeho právnej argumentácie vychádzajúcej výlučne z § 92 ods. 1 OSP. Je potrebné tiež prisvedčiť argumentu strany žalobcov, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o pristúpení ďalších účastníkov (4. decembra 2014) bolo uznesenie o zastavení konania o návrhu žalobcu 7/ už právoplatné (28. novembra 2014). Nie bez významu boli v danej veci aj okolnosti smrti žalobcu 7/, ktorý dátum smrti „pred začatím konania“ vychádzal iba z pravdepodobnosti, pričom presný dátum smrti nebol zistený, ako aj charakter núteného spoločenstva všetkých subjektov právneho vzťahu.

25.3. Žalovaný rovnako namietal, že žalobné úkony žalobcov 3/ a 15/ mali byť schválené súdom (§ 28 OZ). Dovolací súd sa stotožňuje s argumentáciou strany žalobcov (bod 4.2.), že v danej veci rozhodnutia nižších súdov nezakladajú, nemenia, alebo nezrušujú práva a povinnosti vo vzťahu k majetku (vtedy) maloletého žalobcu 15/, resp. nesvojprávnej žalobkyne 3/, a teda sa nejedná o nakladanie s ich majetkom. O takýto prípad môže ísť až v priebehu samotného dedičského konania.

25.4. Tvrdenie strany žalovaného, že v danom prípade neboli splnené podmienky konania, a to účastníctvo všetkých dedičov v konaní je vzhľadom na vyššie uvedené bez rozumného základu.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP

26. Žalovaný nesúhlasil s právnym názorom odvolacieho súdu, že okolnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa (ROEP, vydržanie) nie sú právne významné pre rozhodnutie o žalobe na určenie vlastníctva ku dňu smrti poručiteľa, pretože nemohli mať žiaden dopad na jeho vlastníctvo („nemôžu byť významné okolnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa, pretože nemohli mať žiaden dopad na jeho vlastníctvo“). Žalovaný v tejto súvislosti poukázal (iba) na rozhodnutia najvyššieho súdu 6 Cdo 47/2012, 3 Cdo 154/2010, 3 Cdo 29/2010 a R 32/2011 a na rozhodnutia ústavného súdu I. ÚS 549/2015 a I. ÚS 151/2016.

27. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

28. Pre právnú otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Pokiaľ dovolateľ neoznačí, alebo nesprávne označí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 14/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 78/2017, 8 Cdo 50/2017 a 8 Cdo 141/2017).

29. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Ide teda o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov sa ešte neustálili (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu). Najvyšší súd v rozhodnutiach sp. zn. 8 Cdo 78/2017 a sp. zn. 3 Cdo 196/2018 už uviedol, že ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, je povinný označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne

závery). Podobne v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 141/2017 uviedol, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z uvedeného ustanovenia, neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré o danej právnej otázke zaujali rozdielne právne závery, nemôže dovolací súd uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Skutočnosť, že dovolateľ vyvodzujúci prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP neuvedie rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sú rozdielne, považuje najvyšší súd za absenciu náležitostí dovolania v zmysle § 431 až § 435 CSP (porovnaj 1 Cdo 206/2016, 8 Cdo 141/2017, 8 Cdo 50/2017).

30. K otázke možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a zároveň § 421 ods. 1 písm. c/ CSP najvyšší súd uvádza, že uplatnenie obidvoch dovolacích dôvodov naraz sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu je rozhodovaná rozdielne. Uvedený stav by mohol obstať iba v prípade, ak by rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na dvoch alebo viacerých (z hľadiska merita rozhodnutia rovnocenných) dôvodoch, z ktorých každý jeden aj len samostatne bol súdom považovaný za kľúčový [v tom zmysle, že so zreteľom naň bolo treba žalobu buď zamietnuť alebo (naopak) žalobe vyhovieť] a všetky tieto kľúčové dôvody by boli namietané v dovolaní; o takýto prípad v danej veci nešlo, keďže žalovaná podala dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP iba v súvislosti s nesprávnym posúdením premlčania odvolacím súdom.

31. Žalovaný v dovolaní neuviedol relevantné dovolacie rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd pri riešení nastolenej otázky odklonil (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) ani neoznačil dovolacie rozhodnutia, ktoré rozdielne rozhodovali o tejto otázke (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

31.1. Najvyšší súd predovšetkým konštatuje, že do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. R 71/2018, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 165/2018, 6 Cdo 79/2017). Pokiaľ sa riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odkloní od právnych záverov prijatých týmito súdmi, resp. je týmito súdmi rozhodovaná rozdielne, nemôže ísť o odklon, resp. rozdielnu rozhodovaciu činnosť relevantnú v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. Na základe uvedeného najvyšší súd nemohol prihliadať na dovolateľom označené rozhodnutia ústavného súdu.

31.2. V judikovanom rozhodnutí 3 Cdo 154/2010, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 3/2011 pod č. 32 najvyšší súd vyslovil právnu vetu „[v] konaní o žalobe, ktorou sa dedič domáha určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťelovi, ide o posúdenie, či poručiťel bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Navrhované určenie sa tu vzťahuje k okamihu smrti poručiťela a okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu.“ Uvedené rozhodnutie neposúdilo dovolateľom nastolenú právnu otázku inak, ako odvolací súd.

31.3. V rozhodnutí 3 Cdo 29/2010 vychádzajúc (aj) zo záverov R 32/2011 (bod 31.2.) najvyšší súd riešil otázku, či poručiťel v čase smrti (17. decembra 2005) bol vlastníkom sporných nehnuteľností, ak nebolo sporné, že poručiťel uzavrel 8. decembra 2005 zmluvu o prevode nehnuteľností na odporkyňu, návrh na vklad vlastníctva do katastra bol podaný za jeho života 14. decembra 2005, k povoleniu vkladu do katastra došlo ale až po jeho smrti (17. januára 2006). Keďže nešlo o zmluvu, pri ktorej právne účinky vkladu nastávajú inak než právoplatnosťou rozhodnutia o povolení vkladu do katastra, bolo určujúcim to, že rozhodnutie o povolení vkladu do katastra nenadobudlo právoplatnosť za života poručiťela. Vzhľadom na to boli nehnuteľnosti v čase smrti poručiťela v jeho vlastníctve a patria do dedičstva po ňom, uviedol v danej veci najvyšší súd. Uvedené rozhodnutie rovnako neposúdilo dovolateľom nastolenú právnu otázku inak, ako odvolací súd.

31.4. V rozhodnutí 6 Cdo 47/2012, v ktorom bolo predmetom konania určenie, že pozemky patria do dedičstva, najvyšší súd na rozdiel od teraz posudzovanej veci predovšetkým interpretoval účinnosť a použiteľnosť neskôr derogovaného § 2 zákona č. 293/1992 Zb. v spojitosti s § 134 OZ, pričom práve na ich základe dal za pravdu žalovanej strane o vydržaní spornej nehnuteľnosti. Podstatnou tu bola - na rozdiel od teraz nastolenej právnej otázky - skutočnosť, že žalovaná 1/ spolu s jej manželom boli zapísaní

v katastri nehnuteľnosti za vlastníkov týchto pozemkov už v čase smrti poručiťa.

32. Na základe vyššie uvedeného dovolateľom označené rozhodnutia najvyššieho súdu nepredstavovali v okolnostiach posudzovanej veci odklon (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) ani rozdielne rozhodnutia (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP) a preto dovolací dôvod nebol žalovanou vymedzený spôsobom uvedeným v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP a § 432 CSP; absenciu takýchto náležitostí považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania (pozri body 28 a 29).

33. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 420 písm. b/ a c/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP a dovolanie žalovaného podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP odmietol podľa § 447 písm. f/) CSP.

34. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalobcov na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.